

S.S. 13477

Y. T. P.

YENİ TÜRKİYE PARTİSİ

885

1969
SEÇİM
BİLDİRİSİ

T.B.M.M

DDC:
YER: 76-2835
YIL: 1969
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 76-5912

KÜTÜPHANESİ

YENİ TÜRKİYE PARTİSİ

1969 SEÇİM BEYANNAMESİ

Türk siyasi hayatının çok buhranlı bir devrinde, Türk halk efkârının çok duygulu ve kuşkulu bir zamanında 1969 genel seçimlerine yaklaşmış bulunuyoruz. İşi gücü ile uğraşan vatandaş gündelik geçim sıkıntıları ve daha iyi bir yaşayış özlemi yanı başında manevi huzurunun, emniyetinin ve nihayet memleket selâmetinin kaygıları içindedir. Düşüncelidir.

Böyle bir durumda memleketin siyasi hayatında vazife almış bir kuruluş olarak Yeni Türkiye Partisi taşıdığı sorumluluğu daha derinden duymakta ve daha çok kendi omuzlarında hissetmektedir. Günün şartları, bize, «Önce vatan sonra parti» anlayışı içinde ve daha büyük bir feragat ve fedakârlık ruhu ile çalışmamızı emretmektedir.

İşte bu vazife şuru ve vicdan uyanıklığı içinde vatandaşlarımıza hitap ederken inandığımız ilkeleri, devlet idaresi, sosyal ve iktisadî tutum hakkındaki görüşlerimizi tekrarlayacağız. Ehliyetsiz ve samimiyetsiz bir yöneticiler takımı elinde millî hayatın sürüklendiği çıkmazları belirteceğiz ve memleketimizi bugünkü olumsuz ve tehlikeli gidişten kurtarma tedbirlerini ortaya koyacağız.

1. REJİM ANLAYIŞIMIZ :

Yeni Türkiye Partisi Atatürk'ün bu memlekette kurduğu düzeni ve bu millete gösterdiği yolu benimsemiş, ona inanmış bir siyasi partidir.

Bu düzen milliyetçi, medeniyetçi, ilerici ve halk için kurulmuş bir halk idaresidir. Kayıtsız şartsız halk hâkimiyetine dayanır. Şahsi ve siyasi hürriyetlerin, medenî ve sosyal hakların rejimidir.

Bugün içinde bulunduğumuz siyasi buhran iktidar ve ana muhalefet partilerinin çeşitli yönlerde Atatürk İlkelerinden ayrılmış olmaları sonucudur. Birincisi gerici kuvvetleri okşayarak: İkincisi sınıf ayrılıklarını kışkırtarak siyasi çıkarlar sağlamak ollarına sapsmışlar ve memlekette tehlikeli bir husûmet havası yaratmışlardır. Türk gençlerini sokak vuruşmalarına kadar sürüklemişlerdir.

Milletimiz için selâmet Atatürk'ün gösterdiği millî bütünlük ve sosyal dayanışma yoluna dönmektir. Biz bu aşırı ve aykırı akımlarla ve onları kışkırtanlarla savaşağız. Halkımızı, gençliğimizi millî hedef birliği yolunda birleştirmeye çalışacağız.

2. DEVLET İDARESİ :

Türkiye Cumhuriyeti ile birlikte Atatürk Memleketimize «Halk için devlet» anlayışını da getirmişti. Halk hâkimiyeti rejiminin ilk tabii şartı

da buydu. Ancak onun bürokrat yardımcılarını bunu gerçekleştirme yeterliğini göstermemişler, Osmanlı idaresinden gelen halk - devlet ayrılığını ve idareci sınıf üstünlüğünü sürdürmüşlerdir. Bu sınıf çok partili devirde halkın siyasi hak eşitliğini yadargamıştır. Bu mukavemeti ele alıp, kullanılan muhalefet de bilindiği gibi memleketi bir siyasi irticaa doğru itmiştir. Bu görüşledir ki biz Anayasa ile kısıtlanmış olan siyasi hakların iadesini istedik ve istemekteyiz.

Siyasi bir mirasa konan ve bir ihtilâl fobisi içinde iş başına gelen bügünkü idareciler ise iktidarlarının devamını devlet idaresini başı - boş bırakma yolunda aramışlardır. Bunlar aslında «yetersiz ve ehliyetsiz bir idareciler takımı» teşkil ettikleri için de kısa zamanda hükümet olmak haysiyet ve itibarını yitirmişlerdir. Yetkilerini kullanamaz olmuşlar, kanunları yürütemez hale düşmüşlerdir. Bu tutum devlet otoritesini tarihimizde görülmedik bir şekilde yıpratmıştır. Bir yandan yolsuzlukları arttırmış, huzursuzluk, güvensizlik yaratmış bir yandan da malî itibarımızı sarsmıştır.

Biz inanıyoruz ki gerçek halk idaresinin kurulması ve yerleşmesi, ancak halktan aldığı icra yetkisini ehliyet, basiret ve cesaretle kullanacak bir hükümetin kurulabilmesiyle mümkün olur. Aciz bir iktidar hem memleketi çıkmazlara sürükler, hem de halk idaresinin devamını tehlikeye sokar. Biz iktidarda devletin zedelenmiş itibarını onaracağız. Cumhuriyet hükümetini yeniden içerde ve dışarda güvenilir bir heyet haysiyetine ulaştıracağız.

3. MİLLİ ŞUUR:

Türk milleti tarihteki büyüklüğü ölçüsünde bir geleceğe namzettir. O, bunun böyle olacağını kazandığı İstiklâl Savaşı, kurduğu modern devlet ve topluluk hayatı, nihayet son yarım yüzyıl içinde başardığı medeniyet ve kalkınma hamlesi ile ispat etmiştir. Atatürk'ün yarattığı büyük ve güçlü Türkiye ülküsü Türk halkına mal olmuş ve gerçekleşme yoluna girmiştir. Cumhuriyet çocukları millî gücün şuuruna varmışlar ve haklı olarak Türk olmanın gururunu duymuşlardır.

Ancak Atatürk'ten sonra milletin kaderine hâkim olan bir takım politikacılar bu gururu kırmış ve millî şuurunu yeteri kadar beslememiştir. Nihayet ihtilâl sonrası Türkiye'sinde aşırı sol propagandası da yurdumuzda sistemli ve yaygın bir çalışmaya girişmiştir. Memleketi bir yabancı müdahaleye hazırlamak maksadını güden bu propaganda maneviyatı çürütme yolunda bütün marifetlerini kullanma fırsatını bulmuştur. Millî gururu kırmak, milletin kendisine güvenini sarsmak ve gençliği aşağılık duygusuna düşürmek yönlerinde bir hayli de başarı kazanmıştır.

Bu moral çöküntüsüne bir son vermek ve gençliğimizi yeniden «ne-

fis güvenliğine» kavuşturmak milletimiz için hayati bir mes'eledir. Biz halkımızın maneviyatını yükselteceğiz. Ona layık olduğu şeref ve muthuluk seviyesine ulaşma inancım getireceğiz. Haysiyetli ve gururlu nesiller yetiştirmeye çalışacağız. Gençlerimizin yeniden «Büyük ve Güçlü Türkiye» ülküsüne sarılmasını sağlayacağız.

4. MİLLETLERLE KONUŞMA:

İmparatorluktan gelen devlet - millet ayrılığı maalesef Cumhuriyet devrinde de kötü bir gelenek olarak devam etmiştir. Bunun bir görüntüsü (Hikmet-i Hükümet) perdesi arkasında devlet işlerini millettten saklamak, daha kötüsü de devlet adına millete yalan söylemektir. Tek parti devrinde süren bu alışkanlık çok partili serbest seçim devrinde de devam etmiştir. Üstelik işe siyasi rekabet ve oy kazanma dâvası karışınca devlet adamları su içer gibi yalan söyler olmuşlardır.

Milletin devlet sözüne güveni yoktur. Halk devlet adına söylenen sözün yalan olduğuna önceden inanmış gibidir. Daha kötüsü, söylenenin aksini anlamak eğilimindedir. Oysa gerçek demokrasilerde devletin halkla her zaman açık konuşması ve mutlaka doğru konuşması şarttır.

Yeni Türkiye Partisi olarak bu yalan, dolan politikasına son vereceğiz. Askeri ve diplomatik sırlar dışında hiçbir şeyi milletimizden saklamıyacağız. Halkla açık konuşmak, halkla anlaşarak hizmet görmek geleneğini kuracağız. Çünkü milletimizin bundan hoşlandığına, bunu istediğine ve buna layık olduğuna inanıyoruz.

5. SERBEST SEÇİM:

Seçim Kanunlarımız hiçbir zaman millet iradesinin tam ve gereği gibi belirmesine eterli hale getirilmemiştir. Bunun başlıca sebebi bugüne kadar halk hâkimiyeti ilkesinin samimiyetle benimsenmemiş olmasıdır. Ayrıca siyasi partiler genel merkezlerini hâkim kılmak ve iktidardakiler kendi çoğunluklarını korumak için Partiler Kanunu ve seçim kanunlarında Anayasa'nın serbest seçim ilkesine aykırı hükümler te'sis etmişlerdir.

Söyle ki vatandaş parti listelerini olduğu gibi kullanmak zorunda bırakılmıştır. Bu listelerde bir tek ismi değiştirmek hakkına sahip değildir. Öte yandan bir seçim bölgesinde seçmen tanımadığı kişilere oy vermek zorundadır.

Bu usüllerin seçme hakkını doğrudan doğruya engellediği ve Anayasa'daki serbest seçim anlayışına aykırı olduğu meydandadır. Bugünkü ön seçimler de âdeta iki dereceli bir seçim yaratmakta ve Anayasamızın «tek dereceli genel oy» ilkesini zedelemektedir.

Yeni Türkiye Partisi olarak siyasî partiler ve seçim kanunlarında vatandaş iradesinin gereği gibi belirmesine engel olan bütün hükümleri düzelteceğiz. Bu arada seçim bölgelerini de daraltarak, vatandaşın yakından tanıdığı ve güvendiği kişileri seçebilmek imkânını sağlayacağız.

6. İDARE İSLÂHATI:

Osmanlı Bürokrasisi temeline dayanan klâsik devlet kuruluşlarımız, Cumhuriyetin ilk devrinde ıslâh edilmiş ve oldukça işlek ve başarılı bir hal almıştır. Ancak sonraları iş hayatının darlığı ve «Devlet Kapısı» geleneği sayısı artan okur-yazarların devlet dairelerine, dolayısıyla devlet işletmelerine yığılmaları sonucunu doğurmuştur. Özellikle büyük merkezlerde birçok dairelerimiz hizmet normlarını kaybetmiş, şişkin ve donuk kadrolar halini almıştır.

Bir devlet idaresi için bundan daha kötü bir durum tasavvur edilemez. Bu hal hem halka yük olmuş, hem hizmetleri aksatmış, hem de adam çokluğu sebebiyle memuru fakirleştirmiştir. Bütün reform hikâyelerine rağmen gelip geçen iktidarlar ne devlet kadrolarını rasyonelleştirmek, ne de memuru refaha kavuşturmak yolunda bir tek ciddi adım atmamışlardır.

Uzun vadeli bir plân ve ciddi bir uygulama sayesinde hem işlek bir devlet kadrosunu sağlamak, hem iş hayatı için adam kazanmak, hem de bütün bu vatandaşları daha iyi bir yaşayış seviyesine ulaştırmak mümkün olduğu inancındayız. Biz köklü ıslâhat yapmak, devlet idaresi ni tasarrufa, hizmet amacına ve halk yararına yönelterek yeniden düzenlemek kararındayız.

7. HALK HİZMETLERİ:

Halka yönelmesi gereken eğitim, bayınlık, sağlık gibi ilk medeni hizmetler bile, bizde hiçbir zaman bütün vatandaşların ihtiyacını kapsayıcı bir ölçüye ulaşmamıştır. Bunun tarihi sebebi «jandarma devlet anlayışı»dır. Bu sisteme göre, devlet kendisini vergi mükellefine karşı başkaca hizmet sorumlusu saymamaktadır. Böylece bu hizmetler Tanzimat'tan bu yana devletin ve devlet mensuplarının ihtiyaçları ölçüsünde yalnız şehir ve kasabalarda gelişmiştir. Zamanla şehir ve köy hayatı arasındaki uçurum daha da derinleşmiştir. Cumhuriyetten bu yana ise ancak yetersiz hamleler halinde bu hizmetler köye yönelmiştir.

Çok partili devirde köyün ve gecekondu semtlerinin oylarına muhtaç kalan iktidarlar ve muhalefetler bu hizmetleri gerçekleştireceklerine dair büyük vaatler yapmışlarsa da iş başında gevşemişler, devlet çarklarını gereği gibi buralara yöneltememişlerdir. Bugünkü sözde plânlı tempo ile köy yolları ve içme suları daha bir 50 yılda tamamlanamaz.

Ciddi iş görmeyen hükümetler boyuna verimsiz teşkilâtlar kurmaktadırlar. Köy İşleri Bakanlığı böyle bir göz boyacılığı olmuştur. Biz bu en zaruri halk hizmetlerinin çok kısa bir devre içinde gerçekleştirilebileceğini inanıyoruz. Yeter ki devlet yetkilileri halka olan hizmet borçlarını vicdanlarında duysunlar ve köylüyü artık oyalamaktan utansınlar.

8. DOĞU KALKINMASI:

Memleketimizde köyle şehir arasındaki medenî imkânlar ayrılığı; küçük-büyük bazı bölgeler arasında da görülür. Bütün Anadolu'da, hattâ Trakya'da bakımsızlık ve iktisadî sebeplerle geri kalmış köşeler vardır. Doğu illerimizde ise bu hal, geniş bir bölge şeklinde mevcuttur. Halk hizmetlerinde şehirle köy arasındaki ayrılığı gidermeye çalışırken bölgeler arasında da özel bir plânla eşitlik sağlamaya önem vermek Yeni Türkiye Partisi'nin gönülden bağlı olduğu bir konudur.

Biz geri kalmış bölgelerimizin, özellikle doğunun, birleşik Amerika'da ve İtalya'da güzel örneklerine rastlanan bir plânla ve öncelikle ele alınması gerektiğine inanıyoruz. Buralarda ilk medenî hizmetler seviyesini yükseltmek, eksik olan alt yapı tesislerini tamamlamak, yeni iş sahalarını açmak, ziraî ve sınaî tesisler kurmak suretiyle iktisadî gelişmelere yol açmak kararındayız. İlk hedef doğuyu memleketin ortalama medeniyet seviyesine ulaştırmak olacaktır. Doğuda devletçe girişilecek teşebbüslerin yanı başında sermaye artırımı ve yatırımını kolaylaştıracak tedbirleri de almak gerektiği görüşündeyiz. Amacımız geri kalmış bütün bölgelerdeki vatandaşları perişanlık ve yoksulluktan kurtarmaktır.

9. TOPRAK DÂVÂSİ:

Osmanlı toprak rejimi sebebiyle Türkiye'de ziraat toprakları adil ve ekonomik bir şekilde dağılmış değildi. Az verimli yerlerde çok insan gücü birikmiş, birçok verimli topraklar ise gereği gibi işlenmemiştir. Bununla beraber Cumhuriyet'ten bu yana Türkiye'de büyük topraklar yer yer hızla parçalanmıştır.

Hâlâ memleketimizin bir numaralı mes'elesi olan köylüyü topraklandırma dâvâsı, ne yazık ki 30 yıldan beri anlayışsız ve ehliyetsiz ellerde muncıklanmaktadır. İlk Cumhuriyet Halk Partisi hükümeti tarafından çıkarılan topraklandırma kanunu kendilerince oy kaybı korkusuyla uygulanmamış, sonra Demokrat Parti iktidarınca ancak bir ucundan kullanılmıştır. İhtilâlden sonra ise bir taraf sosyalistlerin toprağı devletleştirme telkinlerine saplanıp kalmış, öbür taraf da dâvâyı kökünden inkâr etme yoluna tutmuştur.

Gerçek odur ki memleketimizde hâlâ devlet elinde ıslâh edilecek geniş sahalara ve şahıslar elinde işlenmeyen veya ortakçılıkla işlenen bir

hayli topraklar vardır. Biz ne mes'leyi inkâra, ne de devletleştirme usûllerine sâpmaksızın bunları topraksız çiftçiye intikal ettireceğiz. Gereken yerlerde yeni yerleşme merkezleri yapacağız. İnanıyoruz ki bu yolda ciddi ve kararlı uygulamalar köylü hayatına ve geçimine iyiden iyiye ferahlık getirecektir.

10. TARIM VE VERİM:

Türkiye'de aşırı solcular kendi hayallerinin gerçekleşmesine engel saydıkları zirai bünyeyi hızla değiştirmek için köy hayatını, çiftçiliği, hattâ Ana Vatan topraklarını verimsiz göstermişlerdir. Bunlar yaptıkları yanlış hesaplarla tarım aleyhine etkili olmaya çalışmışlardır. Bu itibarla, Yeni Türkiye Partisi plânlama işlerinde ne dünün doktriner açıdan görüş ve anlayışıyla Türkiye'de tarımın yok edilmesine ve ne de bugünkü plânlamanın dağınık ve perişan tutumuna asla taraftar değildir. Sanayileşmemiz ilerleye dursun, Türkiye'de tarımın ön plânda kalması hem mukadder, hem de mutlu bir gerçektir.

Topraklarımızın bizi doyurmuyacağı ise bir yalandır. Buğdayımızın yetmemesi yanlış fiyat politikası yüzündendir. Yoksa eğitim ve görgü ilerledikçe istihsalimiz artmaktadır. Geçen 40 yıl içinde Türkiye'de nüfus, 2,5 misli, zirai istihşâl ise 3,5 misli artmıştır. Nüfus artıp toprak daraldıkça daha çok yoğun ve teknik tarıma doğru gitmemiz ise tabiidir.

Biz, kalkınma plânında ve bütçelerde tarıma çok daha büyük bir önem vereceğiz. Tarım teşkilâtım masa-başından kopararak aktif ve verimli bir şekilde çalıştıracacağız. Müstahsile iyi tohumluk, ucuz gübre ve donatım, vaktinde ve yerinde teknik ve para yardımı sağlayacağız. Akarsularımızdan tarımda son damlasına kadar faydalanmayı gerçekleştireceğiz. Nihayet tarım sigortası işine tereddütsüz girişeceğiz.

11. TARIM KREDİLERİ:

Bizde köylü işletmesi toprak mülkiyetine dayanan bir aile ekonomisi düzeni içinde kalacaktır. Yani köylerimizi kolhozlaştırmıyacağız. Hür insan emeğini gereği gibi değerlendiren gerçek kuruluş ise batı memleketlerinde gördüğümüz gibi aracı ve tefecinin istismarını ortadan kaldıran kooperatiflerdir. Bizde de yer yer kooperatifler kurulmuştur. Ama, ne yazık ki çabuk soysuzlaştırılmışlardır.

Tarım satış kooperatifleri üreticiye ihtiyacı ölçüsünde kredi açan ve onun malını değer fiyatıyla satmaya vasıta olan halk kuruluşlarıdır. Bunlar yüzde yüz ortaklarının malı olmak, kâr ve zararlarının da sorumlusu bulunmak durumundadırlar. Ne var ki tek parti devrinde bir vasıllık zih-

niyetiyle çıkmış bir kanun devletin müdahalesini bunların içine sokmuştur. Üretici bu işin devletçe tâyin edilmiş bir sürü aylakçı memur elinde masrafa boğulduğunu ve malının çar-çur edildiğini gördüğü için oradan kaçmaktadır. Tarım kredi kooperatifleri ise sadece çiftçiyi Ziraat Bankasına borçlandırma vasıtası gibi kuruluşlardır. Denilebilir ki bu borçlandırmadan alınan sonuç köylünün mahsulünü bir yıl öncesinden yemesi olmuştur.

İlk iş kooperatifleri vasilik iddiası ve öğreticilik maksadıyla gelip sömürücü durumuna düşmüş devletin elinden kurtarmaktır. Biz o kanunu değiştireceğiz. Kooperatifler yalnız ortakları tarafından mal sahibi gözüyle kontrol edilecekler; zarardan ve israftan korunacaklardır. Bu bir görgü işidir ve kendi kendisini düzenleyecektir.

12. FİYAT POLİTİKASI

Devlet tekellerinin ve işletmelerinin artması birçok ziraî mahsullerde Devletin ortak veya baş alıcı durumuna geçmesi sonucunu vermiştir. Devletin tek alıcı olduğu haller de vardır. Nihayet bu yoldan devletin ilgili olmadığı bazı mallara da taban fiyat koyma yoluna gidilmiştir. Bu yarı devletçi ekonominin adalet duygusu ile ve çok dikkatli yürütülmesi lâzım gelirken hükümetler bu mekanizmayı parti politikalarının çıkarları yönünde kullanır olmuşlardır.

Üreticiyi eşit olarak gözetmek esastır. Hele ucuzluk gösterileri için bazı mahsullerin fiyatını aşağıya doğru itmek zulümdür. Türkiye'de buğday üreticisi bir yandan aşında kendisini korumak için kurulmuş olan Toprak Mahsulleri Ofisi'nin geniş kadrolarını beslemek, bir yandan da büyük şehirlere ucuz ekme yetiştirmek gibi iki ağır yükün altında ezilmiştir. Yani ofisin koruma fonksiyonu ezmeye çevrilmiştir. Bu yüzden çok yerlerde buğday ekimi terkedilmiş olduğundan ekmeğimizi dışarıdan tamamlamaya mecbur duruma gelmişizdir.

Sanayileşen ve tüketimi artan memleketlerde ziraî mahsullerin fiyatları yükselir. Ama biz devlet olarak da çiftçiyi alın terinin değerini vermeye dikkat edeceğiz. Köyde kalkınma edebiyat ile olacak iş değildir. Köylünün malı para edecektir ki beli doğrulsun. Şehirlerde hayat pahalılığını fakir üreticinin hakkından değil, zengin aracının fahiş kazancından keserek önlemeye çalışacağız.

13. ORMAN DAVASI:

Türkiye de ormanların en büyük kısmı sahipsiz bilinerek «Cebelli mübâh» sayılmış, nihayet hukukça devlet malı olmuştur. Ancak orman böl-

gelerinde yerleşen nüfus arttıkça ormanlar tarla açma, hayvancılık ve keşin yollarıyla çok tahrip edilmiştir. Aslında az verimli olan bu topraklar üzerinde kurumuş insan hayatı ise sıkı sıkıya orman mahsullerine bağlı kalmıştır.

Orman bölgelerinde ilk kurtarılacak şey insan hayatıdır. Her şeyden önce insana başka geçim yolları sağlamak lazımdır. Yürürlükteki orman kanunlarımız ise bütün ormanları devletleştirip halka yasaklarken buralarda yaşayan vatandaşın geçimini ciddi olarak hemen hiç dikkate almamıştır. Bu yüzden orman suçları gittikçe artmaktadır. Bu sebeple ormanda devletle millet sonu gelmeyen bir çekişme haline düşmüştür.

Ormanlarımızın korunması memleket için hayattır. Oysa yasaklara rağmen, bugün de orman tahribi devam etmektedir. Biz dâvayı kökünden çözenin tedbirlerini alacağız. Ormanları kesin olarak sınırlamak, orman köylüsüne iş bulmak, yoksul orman köylerini verimli topraklara nakletmek gibi köklü tedbirler getireceğiz.

14. SANAYİLEŞME:

Atatürk sermaye ve teşebbüs yokluğu sebebiyle en zaruri sanayi in devlet eliyle kurulmasını kabul etmişti. Fakat bu işin tatbikçileri tutumu ucun ucun devlet kapitalizmine doğru götürdüler. Böylece memlekette bir kısım ağır sanayi tesisleri meydana gelmekle beraber yavaş yavaş gelişen sermaye ve ihtisas bir devletleştirme ürüntüsü içinde kaldı. Ancak 1950 den sonra bizde özel teşebbüs daha cesaretli adımlar atmaya başlamıştır.

Bugün birçok önemli sanayi kurulmuş ve halkta küçük tasarruflarını bankalardan alıp sanayie yatırma eğilimi başlamıştır. Bununla beraber bir yandan hükümet sorumlularının kolay siyasi başarı yolu sayarak yerli yersiz devlet sanayiine kaçmaları, bir yandan da sermayeyi hedef alan aşırı solcu hücumları teşebbüs ve küçük tasarruf sahiplerini ürktüktedir.

Türkiye'de karma ekonomi bir gerçektir. Bunu dengeli ve verimli olarak yürüteceğiz. Sanayileşmeyi memleket ihtiyaçlarının gerektirdiği ve dünya piyasasının mutlaka kaldıracağı ölçülerde ilerleteceğiz. Nazari veya siyasi hedeflerle ölçüyü kaçırıp memleketimizi üretim buhranlarına düşürmeyeceğiz. Devlet sanayiini klâsik devlet kadroları zihniyetinden kurtarmaya, özel sanayiî hesapsız kazanç ve istismar vasıtası olmaktan çıkarmaya çalışacağız.

Ortak pazarın faal üyesi olmak, ekonominimize gelişme ve kararlılık getirecektir. Bunun için de otarsi (kapalı ekonomi) ye gitmemeli, tabii servet-

lerimizi dünya piyasasında değerlendirme tedbirlerine daha çok önem vermeliyiz. Yabancı sermayenin ve tekniğin faydalı alanlarda yardımcı olmasını gerekli görürüz. Bu alanları belirtmek ve kazanç hadieri uygulamak Devletin vazifesidir.

15. PARA POLİKASI:

Son yıllarda kalkınma, özellikle devlet eliyle hızlı kalkınma gayretlerimiz arasında kontrolsüz, siyasi başarı hevesleri, hesapsızlık, bilgisizlik gibi sebepler memleketimizi vakit vakit mali ve iktisadi buhranlara sürüklemiştir. Dunların elle tutulur sebepleri ağır dış borçlanmalar, dış ticaret dengesizliği gösterişçi bir israf politikasının meydana getirdiği bütçe açıklarıdır. Bu yüzden bugün de iktisadi ve millî bir buhran içine düşmüş bulunuyoruz.

Zararları dönüp dolaşıp üretici Türk çiftçisinin ve işçisinin sırtına yüklenen bu buhranlar geniş ölçüde Türk halkını daha da fakir ve takatsız düşürücü sonuçlar vermektedir. Böyle bir memlekette kalkınmadan ve sosyal adaletten bahsedilemez. Fakat ehliyetsiz yöneticilerimiz derdin asıl olan ahîk zaafî tarafını görmezlikten gelerek birbirini tutmaz birçok müdahale ve reform tedbirleri ileri sürmektedirler.

Dize göre devlet idaresinde herşeyden önce ciddi ve namuslu bir tutum lazımdır. Millet malını görünür görünmez yerlere harcamak, saçıp savurmak ihanettir. Ekonomide denge ve istikrâr esastır. Devalüasyon uyuturucu bir ilaç, enflasyon, bir felâkettir. Biz bir sağlam para politikası güdeceğiz. Dış ödeme dengesini kuracağız; israfiarı önleyerek gerek tasarruf tedbirleri alacağız.

16. SOSYAL GÜVENLİK:

Osmanlı idaresinde sosyal güvenlik ancak memurlar ölçüsünde zayıf bir emeklilik sisteminden ibaretti. Topluluğu ayakta tutan şey dîni ve millî gelenegimizdeki kuvvetli dayanışma ruhu ve onun meydana getirdiği sosyal yardım kurumları, vakıflardı. Bizde devletçe sosyal güvenlik tedbirleri Cumhuriyet devrinde de geç başlamıştır. Ancak İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi ve ondan yeni Anayasamıza aktarılan hükümler bu ana fikrin bizde de yerleşmesini sağlamıştır.

Sosyal sigortalının çok partili devre rastlayan kuruluşu maalesef partilerin siyasi çıkarlarına göre olmuştur. Teşkilâtî ve en çok sesi çıkabilen zümreler ön plâna alınmış; apartman kapıcıları gibi göz önünde oldukları halde sesleri çıkmayanlar ise unutulmuştur. Tarım işçileri gibi çok yaygın zümreler hâlâ ele alınmış değildir. Nihayet, Türk köylü çoğunluğu her türlü sosyal teminattan ve devlet eliyle sosyal yardımdan mahrum bir hayat sürmektedir.

Yeni Türkiye Partisi gelişmekte olan Türk işçi hareketlerinin dostudur. şükranla kaydetmek isteriz ki yurtsever ve milliyetçi Türk işçisi yabancı doktrin ve ideoloji tellâllarının kendisini sürüklemek istedikleri ihtilâlcı yollara gitmeyi kesin olarak reddetmiştir. Biz Türkiye'de sosyal sigortalarn bir milli sigorta halinde bütün Türk vatandaşlarını bütün Türk köylüsünü kapsayacak şekilde kurulmasını istiyoruz. Ancak o zaman sosyal adaletten de bahsedebiliriz. Geçim korkusundan azade yaşamak her Türk'ün hakkıdır.

17. SOSYAL ADALET:

Memleketimizde çok dengesiz bir gelir dağılımı mevcut olduğu bir gerçektir. Bu adaletsizlik türlü sebeplerle köylünün zaten az olan istih-salini değerlendirme imkânına ulaşamamış olmasından başlar. Aynı sebeplerle iş gücünün ucuzluğu işçinin de fakir kalması demek olmuştur. Sermaye birikimi ağır olduğundan müteşebbis; ticaret organize olmadığı için de aracı büyük kazanç peşindedirler. İktisadî istikrarsızlık içinde bunlar bir kaptı kaçı ekonomisi meydana getirmişlerdir.

Bu durumu memlekette varlık, teşebbüs ve kazanç düşmanlığı kışkırtmaları yaparak istismar eden partiler olmuştur. Bu durumu kolektivist fikirlerin yayılmasına elverişli bir zemin sayarak hızlı bir solculuk propagandasına girişen iç ve dış merkezler vardır. Bunlar aydın gençlik arasında bir ölçüde başarı da kazanmışlardır. Fakat bunlardan kendisine hayır gelmeyeceğini pek âlâ bilen Türk Milleti kendi derdine kendisi çare aramak yolu üzerinde sabit kalmıştır.

Biz, sosyal adalet dâvasını, daha âdil bir gelir dağılımı dâvasını çözmek için kolektivistliğe (ortaklaşmacılığa) dolayısıyla her şeyi devletleştirme yoluna sapmayacağız. Bunu bugünün ileri batılı memleketlerinde yapıldığı gibi çiftçinin malını değerlendirme işçiyeye ve hizmetliye üretimin kaldırdığı ölçüde asgari ve ayarlanabilir ücretler koyma, aracıyı azaltma, sermayeyi halka yayma, teşebbüsü denetleme ve nihayet büyük kazançları gereği gibi vergileme suretiyle gerçekleştireceğiz. Yolsuz kazancı, kanunla, aşırı kazancı vergiyle önleyeceğiz. Ancak bütün hürriyetlerin anası olan çalışma ve teşebbüs hürriyetini sürdüreceğiz ve koruyacağız.

18. DİNİ HAYAT:

Her insan topluluğunda en muhterem ve dokunulmaz müessesesi dindir. Bizde yeni zamanlarda bazı aydınların yaymak istedikleri gibi din sadece ferde ait bir inanış konusu değildir. Din bir sosyal müessesedir ve her cemiyetin bir dini vardır. Bu sebeple, din bir vicdan işidir, deyiş geçemeyiz. Biz milletçe müslümanız ve dinimizin bütün inanışları ve ibadetleri ile saygı görmesini ve hürmet mevkiinde kalmasını isteriz. Başka din mensuplarının inançlarına saygı göstermeyi de gerekli sayarız.

Lâayık bir devlet kuruluğu bizim dinimizin esaslarına uygundur. Zamanla hükümlerin değişmesi dünya işlerini siyaset adamlarının yürütmesini gerektirir. Din adamının devlete karışmaması kadar devlet adamının da dine karışmaması vicdan hürriyetinin teminatıdır. Dini politika-ya âlet etmek ise en azından bu mukaddes kuruluğa karşı saygısızlıktır.

Bir cemaat idaresini benimsememiş olan «islâm dini kurumlarımızın» devletçe gözetilmesini kaçınılmaz bir hal olarak görüyoruz. Genel din öğretimi okulda verilmeli; aydın din adamlarını eğitim ve üniversite kuruluşlarımız yetiştirmelidir. Biz mabetlerimizin vakıflar idaresi eliyle onarım ve bakımına daha çok önem vereceğiz. Din adamlarının milletimize yakışır bir refah seviyesinde yaşamalarını sağlayacağız. Bütün bu hizmetler devletin dine müdahalesine vesile olmayacaktır.

19. MİLLİ EĞİTİM:

Türk Maarifinin Cumhuriyet devrinde yeniden kuruluşu gerçekten büyük bir ülkücülük hamlesi teşkil eder. Bu hamle ciddiliği ve samimiliği ölçüsünde bol meyvelerini vermiş ve Türkiye'de öğretim çeşitli dalları ile halka inmiş, yaygın bir hal almıştır. İşin esefle kaydedilecek yönleri de şunlardır: Maarifimiz iç gelişmesini gereği gibi yapamamış, milli terbiyeyi olgunlaştıramamış, şahsiyet yetiştirme görevini gerçekleştir-nemiş ve başlangıçtaki ülkücülük havasını yitirmiştir. Nihayet siyasi demagöjiye âlet edilmek ve plânsız kalmak bu teşkilâtımızı buhranlı bir devreye götürmüş bulunmaktadır.

Öğretmen çevrelerindeki huzursuzluk, üniversite kadrolarındaki perişanlılık, nihayet bir kısım öğrenci topluluklarını saran aşırı ve yıkıcı akımlar bu buhranın dış görünümleridir. Adalet Partisi iktidarının dört yıldan beri eğitim mes'eleleri karşısındaki seyirci davranışı, bilgisiz, korkak, idare'i maslahatçı tutumu buhranı ağırlaştırmıştır. Durum ciddi olarak memleketin geleceğini tehdit etmektedir.

Biz üniversitelerimizi ve sistem halinde Millî Eğitimi ıslâh etmenin yollarını ve çarelerini biliyoruz. Fakat bu işe girişmenin ilk şartı maarifimizi bayağı politika tasarrufundan kurtarmak olduğuna inanıyoruz. Her şeyden önce partiler öğretim kurumlarında ve öğrenciler arasında sağlı, sollu tahrikler yapmaktan el çekmelidirler. Eğitim dâvası ciddi ve samimi bir ehliyetle ele alınacak ve yeniden millî kültür ve ahlâk esasları üzerine oturtularak, muhtaç olduğu ülkücülük havasına kavuşturulacaktır. Maarifimizi bu anlayış ve uzun vadeli bir plân içinde yeniden teşkilâtlandırmaktan başka çare kalmamıştır.

20. ÜNİVERSİTE REFORMU:

Üniversitelerimizin bir reform ihtiyacı içinde buldukları meydanda-

dır. Biriken ve millî bir buhran ve huzursuzluk kaynağı haline gelen üniversite ve gençlik meselelerini bir çözüme bağlayacak reformlar süratle ele alacağımız bir konu olacaktır.

Memleketimizin iyi yetişmiş orta ve yüksek seviyede ve çok sayıda mütehasşıs elemana ihtiyacı vardır. Buna rağmen her yıl liselerden mezun olan 40.000 in üstünde Türk genci Yüksek tahsil imkânı bulamamakta; perişan ve şaşkın halde sokakta kalmaktadır. Milletimizin en kıymetli bir varlığı olan gençlerimiz, bu halde faydalı olabilecekleri yerde zararlı hattâ tehlikeli olmaktadır.

Bu sebeple Türkiye'nin muhtelif bölgelere serpiştirilmek üzere yeniden çok sayıda üniversiteye acele ihtiyacı vardır.

Yüksek öğrenimde teknik sahaya ağırlık verilmesi, gencin hangi ihtisas sahasına ayrılacağına, ortaokulu bitirirken tesbit olunması ve bu suretle öğrencilerin meslek seçme işinin tesadüfe bırakılmaması, bütün medeni memleketlerin yıllardır kabul ettikleri bir usul olarak bizde de artık uygulanmalıdır.

21. SAĞLIK HİZMETLERİ :

Sağlık işleri vatandaş için en kıymetli bir hizmet dalıdır. Diğer alanlarda olduğu gibi sağlık hizmetlerinde de yalnız büyük şehirlerdeki kuruluşlarla yetinilmeyerek, yurdun en uzak köşelerini kapsayan sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi uygulamasının en ciddi ve en mükemmel şekilde yürütülmesi önemle üzerinde duracağımız bir hizmet olacaktır.

Yeter sayıda hekim ve sağlık personelinin yetiştirilmesine ve yeni fakülteler ve meslek okullarının açılmasına ihtiyaç görmekteyiz.

22. MİLLÎ SAVUNMA :

Türk Ordusu Türk varlığının ve Türk İstikbâlinin bekçisi; Türk milletinin en aziz millî kuruluşudur.

Ordumuzu her türlü politik anlayış ve davranışların dışında tutmak geleneği, büyük Atatürk'ün milletimize bıraktığı büyük emanetlerden birisi olmuştur.

27 Mayıs 1960 İhtilâlinde sonra, bazı çevreler tarafından, aziz ordumuzun bütün gövdesiyle bir takım siyasi temayüller içinde imiş gibi gösterilmesi, demokratik rejim ve siyasi istikrar yönünden çok sıkıntılı bir hava yaratmıştır. Hele geçen Mayıs ayında Millet Meclisinin kabul ettiği, siyasi hakların iadesi konusundaki Anayasa değişikliğine, ordunun karşı çıktığı iddiası; aziz millî varlığımız Türk Ordusuna bir bühtan ve Türk Millî İradesinin yegâne mümessili T.B.M.M. nin manevi şahsiyetine unutulmayacak bir saygısızlık olmuştur.

Silâhlı kuvvetlerimizi her bakımdan mükemmel ve millî hudutlarımızı kemaliyle yeterli halde tutmak esastır. Yalnız dahil bulunduğumuz müdafaa

paktındaki ortaklarımızın kabul ettikleri oranları göz önünde bulundura-
silân altındaki asker sayımızın azaltılmasını ve askerlik hizmetini sil-
nin kısaltılmasının iktisadi kalkınmamız bakımından da şart olduğuna ina-
maktayız.

Askerlik süresinin tesbitinde, erin eğitim derecesi önemlidir. Hiç eği-
tim görmemiş er ile ilkokul, orta tahsil görmüş er ve yüksek tahsilli ye-
dek subayların askeri eğitim süreleri, tahsil derecelerine göre ve ayrı
ayrı olarak tesbit olunmalıdır. Lise mezunlarını da yedek assubay olarak
askeri hizmetlerini yapmalarında önemli faydalar bulmaktayız.

23. DIŞ POLİTİKA:

Türkiye Cumhuriyet ile birlikte Türk dış politikasını Atatürk te'sis
etmiştir. Bunun insani ve milli iki sağlam temeli vardır:

1) Bütün dünya milletlerini eşit haklara sahip hür topluluklar say-
mak,

2) Dünya milletleri ailesi içinde milletimizin şeref ve itibarını koru-
mak ve yükseltmek.

Bunun en samimi bir barış politikası olduğu aşikârdır.

Atatürk'ün sağlığında devletimize dünya ölçüsünde bir şöret ve şan
kazandıran bu politika ondan sonra gelen adamların kabiliyetleri ölçüstün-
de uygulanmış, barışçı karakterini korumakla beraber büyüklüğünü kay-
betmiştir.

Öyle ki git gide dünya politikasında adımız okunmaz olmuştur. Ni-
hayet son zamanlarda bu barışçılık sözü iktidardakilerin korku ve uyusuk-
luklarını örtmek için kullanılır bir terim haline gelmiştir. Bu yüzden Kıb-
ris dâvasında milletimizin şeref ve itibarı zedelenmiştir.

Biz sade sözü ile değil; ruhu ve mânâsiyle Atatürk'ün dış politikası-
na dönmek kararındayız. «Yurtta sulh, cihanda sulh» anlayışına sadık ka-
lacağız. Fakat «Büyük ve güçlü bir Türkiye devleti» ülküsünü güdeceğiz.
Birleşmiş Milletler Anayasası esprisine ve eşit haklarla Nato Savunma
Paktına bağlı kalacağız. Pakistan ve İran ile R.C.D. bölge kalkınma an-
laşması içinde işbirliğini gerçekleştireceğiz.

Yukarıda başlıca memleket mes'eleleri hakkındaki temel görüşlerimizi
belirtmiş bulunuyoruz. Bunlar düşüncelerimizin açık ve samimi bir ifa-
desidir. Önümüzdeki milletvekili seçimlerinde partimize oy vermelerini
vatandaşlarımızdan dilerken de onlara asılsız vaidler yapmamak ve onlar-
dan hiç bir şeyi saklamamak esasına bağlı kaldık.

Ancak şu inancımızı tekrarlamak isteriz: Milletimizi bu günkü huzur-
suzluktan ve sıkıntılardan kurtarmanın, onu ferah günlere kavuşturmanın
yolları ve çarçereleri vardır. Biz bunları biliyoruz. Milletimiz bize teveccüh
gösterir ve hizmet verirse bu hizmeti mutlaka başaracağız.

Takdir milletten, yardım Allah'tandır.